

Els bombers catalans a Celrà

La fàbrica Pagans de Celrà, espectacular edifici modernista.

El mes de febrer de l'any passat va sortir a la llum un butlletí informatiu que presentava el projecte de creació del Centre Cultural Bombers de Catalunya, iniciativa del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya a la qual es va vincular també els Bombers de la ciutat de Barcelona.

amb altres ciutats importants.

El projecte, que coordina Eulàlia Jané, antiga cap del Servei de Museus, el configuren

El projecte

La seu d'aquest Centre Cultural serà la fàbrica Pagans, cedida pel municipi de Celrà. Un espectacular edifici modernista, de grans dimensions, datat el 1916, obra de l'arquitecte Isidre Bosch i Bataller. Per un costat es reutilitza, socialitzant-lo, un monument industrial. Per l'altre, s'aporta un granet de sorra al reequilibri territorial de Catalunya, i se supera la força centrífuga que exerceix Barcelona dotant un modest municipi d'un servei cultural d'envergadura nacional; això sí, sense excessius sacrificis, ja que Celrà és a prop de Girona i ben comunicat (línia de ferrocarril)

tres àrees bàsiques:

1. L'Espai d'Exposició Permanent destinat a la història dels bombers.

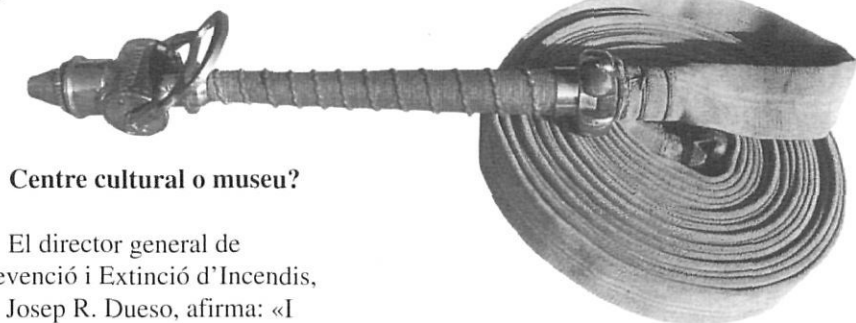
2. L'Espai d'Exposicions Temporals que tractarà preferentment temes relacionats amb el foc, la seguretat, la prevenció, la protecció... i que està previst que esdevingui «un espai científic i lúdic de diàleg i confrontació entre el patrimoni, el discurs i el visitant».

3. L'Espai de Tecnologia «en el qual la recerca, les innovacions i avenços aplicables a l'heterogeni àmbit d'actuació dels bombers hi tindran acollida. Aquest espai es converteix en un instrument de diàleg amb el futur».

Des del començament s'ha previst l'esponsorització empresarial. A més del butlletí informatiu, s'ha editat un atractiu llibret a tot color on es defineix a grans trets el projecte de Centre Cultural. També s'han previst les contrapartides d'imatge pels futurs esponsors. És una manera de treballar que cada vegada veurem més, fins i tot en les institucions patrimonials.

El fet d'atendre com cal el patrimoni generat pels bombers de Catalunya penso que és una iniciativa lloable per ella mateixa. Ben segur que el Centre serà l'emblema del cos de bombers i que redundarà, encara més, en la seva imatge. Però també es preveu que el Centre serveixi, i aquí esdevé imprescindible, per millorar les relacions de l'home amb el medi i també per incrementar la seguretat

Centre cultural o museu?

El director general de Prevenció i Extinció d'Incendis, Sr. Josep R. Dueso, afirma: «I parlem de centre cultural en contraposició a museu perquè volem anar més enllà de la mera exposició estàtica d'uns estris materials. Perquè es pretén que a més de preservar, conservar i mostrar el patrimoni tangible dels bombers al llarg de la seva història, que aquest sigui el punt de referència de la seva cultura, d'aquests elements intangibles de la seva manera d'ésser. (...) Una cultura que s'ha de referenciar inevitablement en un

passat, però que ha de donar resposta a unes necessitats del present i del futur, necessitats canviants, en contínua evolució i cada vegada més complexes...».

Em pregunto: realment els museus són una «mera exposició estàtica d'uns estris materials»? És aquest el sentir general de la majoria de persones?

Si és així és evident que centre cultural és millor argument de venda que museu encara que sigui un projecte amb forta base patrimonial. Personalment en discrepo; veig el museu com una institució dinàmica i integradora.

La cultura i l'administració

A priori pot sorprendre que un centre cultural, insisteixo, amb un fort component

patrimonial, neixi vinculat al Departament de Governació.

Ja fa algun temps que la cultura no es considera una despesa al marge de l'activitat econòmica productiva. Les empreses han vist que superant el marc d'actuació que els era propi podien generar més beneficis intervenint en cultura, ja que projectava una millor i més gran presència de la seva imatge de marca. Aquesta

projecció institucional de les empreses serveix de punta de llança per als negocis.

Que Governació utilitzi un centre cultural per donar-se més difusió, però també per incidir positivament en els hàbits del ciutadà i per salvaguardar el patrimoni, és igualment lícit. Ens hem de felicitar per

aquesta mostra de flexibilitat d'un sector de l'administració que, sens dubte, sintonitza més amb les tendències del món que ens envolta. Llàstima, però, que la gran majoria de museus, malgrat tenir una projecció que supera l'àmbit estrictament cultural (per exemple el cas dels museus que han esdevingut emblemàtics per a sectors industrials concrets) tinguin d'interlocutor i de canal d'aportació de recursos únics una Direcció General de Patrimoni Cultural que es caracteritza estructuralment per uns pressupostos paupèrrims. Si la condició per ampliar les vies de relació amb l'administració és substituir el terme museu per centre cultural en podem parlar.

JOSEP ESPADALÉ